

HBD Zuidwolde-Zuid VOP – MER

Recreatie

Achtergronddocument voor het werkveld Recreatie bij het Voorontwerpplan/Milieueffectrapport van de Herinrichting met Bijzondere Doelstelling Zuidwolde-Zuid.

Dit achtergronddocument Recreatie is een aanvulling op het eerder opgestelde achtergronddocument Recreatie voor de HBD Zuidwolde-Zuid (februari 2002). De relevante tekstonderdelen uit het voorgaande achtergronddocument zijn overgenomen in het nu voorliggende document.

Assen, juni 2003

dienst landelijk gebied
voor ontwikkeling en beheer

Het achtergronddocument is een product van de
Werkgroep Recreatie HBD Zuidwolde-Zuid,
bestaande uit:

N. Pierik	LC-lid
G. Warmink	LC-lid
W. de Wekker	gemeente De Wolden
W. Visser	gemeente De Wolden
A. Albers	DLG
I. Eggink	DLG

Voor reactie en informatie kunt u contact opnemen met:
Dienst Landelijk Gebied
Postbus 146
9400 AC Assen
Tel. 0592-327911

INHOUD

INLEIDING	4
1. INVENTARISATIE	4
1.1. Beleid	4
1.1.1. Beleid provincie Drenthe	4
1.1.2. Beleid gemeente de Wolden	5
1.2. Recreatiedruk	6
1.2.1. Gemeentelijke visie op de recreatiedruk	6
1.2.2. Visie van de Stichting Het Drentse Landschap op recreatiedruk	7
2. KNELPUNTEN	9
3. DOELSTELLINGEN	10
4. MAATREGELEN	10
4.1. Uitbreiding van de mogelijkheden voor fietsen en wandelen	10
4.2. Uitbreiding van de mogelijkheden voor de ruitersport	12
4.3. Het verhogen van de recreatieve belevingswaarde van het gebied waarmee het draagvlak voor natuurontwikkeling wordt verhoogd.	12
4.4. Regulering en terugdringing rustversturende factoren in natuurgebieden en informatievoorziening voor bezoekers.	13
4.5. Archeologische objecten onder de aandacht brengen	13
5. EFFECTEN	14
5.1. Uitbreiding van de mogelijkheden voor fietsen en wandelen	14
5.2. Uitbreiding van de mogelijkheden voor de ruitersport	14
5.3. Het verhogen van de recreatieve belevingswaarde van het gebied waarmee het draagvlak voor natuurontwikkeling wordt verhoogd.	14
5.4. Regulering en terugdringing rustversturende factoren in natuurgebieden en informatievoorziening voor bezoekers.	14
5.5. Archeologische objecten onder de aandacht brengen	14
5.6. Economische effecten	15
5.7. Leefbaarheid	15
5.8. Samenvatting effecten.	15

Bijlage 1: Lijst met activiteiten

Bijlage 2: Overzicht resultaten verkeersmetingen

Kaartbijlage: Bestaande en te ontwikkelen recreatieve voorzieningen.

Inleiding

Het landschappelijk gevarieerde en natuurrijke gebied van Zuidwolde-Zuid is recreatief aantrekkelijk. Uit oogpunt van recreatie is het van belang voor de eigen inwoners, bewoners van nabijgelegen kernen zoals Hoogeveen, Dedemsvaart en Balkbrug, dagjesmensen en verblijfsrecreanten. De belangrijkste vormen van openluchtrecreatie zijn wandelen en fietsen. In het gebied zelf bevinden zich slechts enkele kleinschalige recreatieve voorzieningen zoals een restaurant, een theeschenkerij en enkele minicampings. In de wijdere omgeving zijn wel verscheidene campings en andere verblijfsaccommodaties te vinden.

1. Inventarisatie

1.1. Beleid

1.1.1. Beleid provincie Drenthe

POP

Toerisme en recreatie in Drenthe zijn nauw verbonden met de omgevingskwaliteiten, de natuur, het landschap en het milieu van Drenthe. Het omgevingsbeleid is derhalve van groot belang voor de ontwikkeling(smogelijkheden) van de sector. In het omgevingsbeleid staan handhaving en versterking van de hoge omgevingskwaliteiten centraal. Deze kwaliteit is één van de dragers van de toeristische en recreatieve mogelijkheden van het gebied. Het is daarom van belang dat ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme deze kwaliteit niet aantasten.

In het provinciaal toeristisch recreatief beleid wordt een groei van het aantal toeristen nagestreefd. Centraal in het beleid staat kwaliteitsverbetering van het bestaande aanbod. Binnen de HBD zijn geen concrete recreatiebedrijven aanwezig en daarmee is een uitbreiding t.b.v. kwaliteitsverbetering van bestaande bedrijven niet aan de orde. Bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijven, verblijfsaccommodaties, dagattracties, wordt aangesloten op de hoofdlijnen van het omgevingsbeleid. Dit houdt in dat deze bij voorkeur worden ontwikkeld in de omgeving van grote kernen en in de nabijheid van hoofdinfrastructuur en openbaarvervoervoorzieningen.

De mogelijkheden voor de dagrecreatie zijn ook mede afhankelijk van de functietoekenning i.h.k.v. POP. Dit geldt in het bijzonder voor allerlei kleinschalige en extensieve vormen van dagrecreatie (fiets-, wandel- en ruiterspaden). Bestaande routestructuren dienen zoveel mogelijk behouden te blijven. Dit geldt in het bijzonder voor de landelijke en provinciale hoofdroutes. Bij aantasting van routestructuren is vervanging gewenst.

Een groot deel van de HBD bestaat uit zone IV en V uit het POP. Het Reestdal is vrijwel geheel zone V. Aansluitend hierop liggen gebieden die behoren tot POP IV en deels III. Zone III betreft een verwevingsgebied landbouw en landschap en zone IV een verwevingsgebied landbouw en natuur. In beide gebieden is recreatief medegebruik mogelijk wanneer de waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie hierdoor niet worden aangetast.

Zone V is natuurgebied. Het gaat hier om behoud, herstel of ontwikkeling van natuurwaarden. Andere doeleinden zijn alleen aanvaardbaar voor zover deze verenigbaar zijn met of ten dienste staan van de natuurdoelstelling. Recreatief medegebruik is mogelijk voor zover dit past binnen de doelstelling van natuurbehoud.

Gebiedsvisie Reest, Natuur, Bos en Landschap (provincie Overijssel en provincie Drenthe)

In de Gebiedsvisie Natuur, Bos en Landschap (1996) worden ook enkele uitspraken gedaan over de recreatie in het Reestgebied.

Het kleinschalige landschap is voor recreanten aantrekkelijk om te vertoeven. Zolang het gaat om bescheiden aantallen bezoekers die het gebied wandelend of fietsend verkennen geeft dit in de meeste gebieden geen problemen met betrekking tot de natuur- en landschapsdoelen. Kwaliteit bevorderen en kwantiteit belemmeren is vanuit natuur en landschap de beste insteek voor de ontwikkeling van recreatie in het gebied. Voor *kleinschalige recreatie is in het gebied over het algemeen wel plaats. Daarbij worden in de gebiedsvisie echter de volgende kanttekeningengemaakt:*

- Nieuwe fiets- en wandelpaden worden vaak gedacht op landschappelijk en ecologisch belangrijke gradiënten en structuren. Een verbeterde ontsluiting voor recreanten gaat op dergelijke plaatsen steeds gepaard met aantasting van de rust voor de fauna.
- Met betrekking tot het gebied van de gebiedsvisie Reest wordt de bestaande ontsluiting ten behoeve van de recreatie voldoende geacht en is uitbreiding daarvan ongewenst. Op sommige plaatsen is afsluiting van delen van het gebied voor gemotoriseerd verkeer noodzakelijk.
- De Reest zelf heeft nadrukkelijk een ecologische hoofdfunctie. Dit valt niet zonder voorwaarden te combineren met vormen van watersport, als bijvoorbeeld kanovaren en sportvisserij.
- Meer educatieve begeleiding van de recreanten is wenselijk, bijvoorbeeld door het plaatsen van informatiepanelen met toelichting over natuur, cultuurhistorie en landschap.

1.1.2 Beleid gemeente de Wolden

Wet op de openluchtrecreatie

In januari 1999 is door de gemeenteraad het beleid met betrekking tot de Wet op de openluchtrecreatie (kampeerbeleid) vastgesteld. Hierin wordt o.a. aangegeven dat nieuwvestiging van minicampings binnen de POP zones IV t/m VI niet mogelijk is. Een minicamping heeft max. 15 toeristische plaatsen (hoogseizoen). Het aantal gasten komt hiermee op ca. 45 personen per minicamping.

Beleidsplan Recreatie en Toerisme De Wolden

De gemeenteraad heeft december 2002 het beleidsplan Recreatie en Toerisme De Wolden vastgesteld. In dit beleidsplan staat o.a.:

Grootschalig toerisme past niet binnen De Wolden. Het landschap kan deze druk niet aan. Door het toestaan van grootschalig toerisme zou de kwaliteit van het landschap, het visitekaartje van De Wolden, achteruit gaan en hiermede ook het toeristisch product. Er wordt ingezet op plattelandstoerisme. Het vermarkten van de agrarische gemeente kan o.a. via het concept DrentsLandleven (kleinschalige initiatieven plaatselijke ondernemers). Gestreefd wordt naar een groter en gevarieerder aanbod van kleinschalige dagattracties. Daarnaast wordt onderzocht of er binnen de gemeente plek is voor een middelgrote dagattractie. Over een periode van 10 jaar wordt een groei voor het aantal dagtochten binnen De Wolden voorgesteld van 5% per jaar.

Voor de verblijfsrecreatie wordt een kwaliteitsverbetering van de bestaande bedrijven voorgesteld. De gemeente is terughoudend waar het gaat om nieuwvestigingen van campings. Het aantal overnachtingen binnen De Wolden groeit naar verwachting van 460.000 tot 600.000 per jaar in 2012. Het valt lastig te bepalen welk deel hiervan toegerekend kan worden aan het HBD-gebied.

1.2. Recreatiedruk

1.2.1. Gemeentelijke visie op de recreatiedruk

Algemeen

Het aantal toeristen in het Reestdal zal veel meer afhangen van de ontwikkelingen die buiten de HBD om plaatsvinden. Zie lijst met activiteiten (bijlage 1). Een belangrijke activiteit hierbij is promotie. Indien het Reestgebied bijvoorbeeld in een blad van de ANWB of in een tuin- of damesblad wordt beschreven, zal dit een grote toestroom van toeristen tot gevolg hebben. Een stroom toeristen die veel groter zal zijn dan de jaarlijkse groei van dagtochten van 2% die hieronder wordt genoemd. Gezien de aandacht voor het Reestdal op dit moment, zal het middel van free publicity zeker ingezet worden in de nabije toekomst.

Er dient bij bestudering van onderstaande informatie rekening mee gehouden te worden dat er specifiek voor dit gebied geen nauwkeurige cijfers met betrekking tot gebruik e.d. bekend zijn. De cijfers zijn voor het merendeel tot stand gekomen door ze af te leiden van gegevens die gelden voor een (veel) groter gebied dat veelal ook nog anders van opbouw is. De conclusies moeten dan ook met enige voorzichtigheid beoordeeld worden.

Verblijfsrecreatie

Binnen het HBD gebied zijn geen grote campings en deze worden vanwege het gemeentelijk beleid ook niet verwacht. Op dit moment liggen er drie minicampings binnen en één net buiten het HBD gebied. Gelet op het feit dat een groot deel van het HBD gebied binnen de POP zone IV t/m VI valt en gelet op de overige voorwaarden van het gemeentelijk "minicampingbeleid", is binnen het HBD gebied hooguit nog ruimte voor drie extra minicampings. Verwacht wordt dat deze ruimte niet wordt opgevuld. Minicampings vallen per definitie buiten milieu-beschermingsgebieden.

De overige verblijfsrecreatieve voorzieningen omvatten een hotelaccommodatie met 74 bedden en drie groepsaccommodaties (waarvan er één net buiten het HBD-gebied) met totaal 100 bedden. Er zijn geen bed & breakfastaccommodaties binnen het HBD gebied. Wel zijn er net buiten het gebied enkele bed & breakfastvoorzieningen. Verwacht wordt dat als gevolg van de herinrichting ca. drie bed & breakfastaccommodaties zullen ontstaan binnen de HBD (N.B. Dit is slechts een aanname).

Het genoemde hotel heeft nog uitbreidingsruimte (reeds goedgekeurd plan) en voor de groepsaccommodatie net buiten de grenzen van het plangebied (300 m) wordt een uitbreidingsplan ontwikkeld. Deze ontwikkelingen worden als autonome ontwikkelingen gezien. Als gevolg van deze autonome ontwikkelingen is er binnen het plangebied voldoende overnachtingscapaciteit aanwezig, mede gezien de bezettingsgraad van de voorzieningen

Overnachtingen per jaar ¹⁾

- huidige situatie	23.500
- toename autonoom ontwikkeling ²⁾	6.000
- toename als gevolg van herinrichting ³⁾	<u>3.400</u>
 - toekomstige aantal overnachtingen	 32.900

1) op basis van een berekening waarbij gebruik gemaakt wordt van bezettingsgraden voor hotel: 0.34; groepsaccommodatie 0.17 en minicamping: 0.20 (toerdata noord '97)

2) gebaseerd op reeds aanwezige uitbreidingsplannen

3) gebaseerd op een toename met 1 minicamping en 3 b&b accommodaties.

De autonome ontwikkeling is groter dan de geschatte toename van het aantal overnachtingen als gevolg van de herinrichting. De huidige overnachtingscapaciteit, dit is het huidige aantal bedden en 100% bezetting, bedraagt 105.000 overnachtingen op jaarbasis.

Dagrecreatie

In een recent rapport van de NEI (toerisme in Drenthe, meer dan plezier alleen, april 2002) wordt het aantal dagtochten in De Wolden op 1.293.000 per jaar gesteld. Indien dit aantal gelijkelijk wordt verdeeld over het grondoppervlak van De Wolden, komt het aantal dagtochten in het HBD gebied overeen met ca. 150.000 per jaar. Afgaande op indrukken van bewoners en indicaties verkregen uit het gebruik van enkele wandelroutes in het gebied, lijkt dit aantal dagtochten niet reëel en mogen we bovengenoemde afleiding niet maken.

In een eigen schatting (W. Visser, gem. De Wolden) komt het aantal dagtochten overeen met ca. 62.500 per jaar.

Dagtochten per jaar

	personen per week (uitgaande van 2 personen per auto)
100 auto's per dag in het weekend (2 dagen per weekend X 2 pers.)	400
20 auto's overige dagen (5 dagen per week X 2 pers.)	200
recreanten Drogteropslagen, Fort, Linde	100
bezoekers uit Overijssel (via Oud-Avereest)	<u>500</u>
totaal per week	1.200
dagtochten per jaar	62.400

Definitie dagtocht (CBS)

Een activiteit waarvoor men minimaal twee uur van huis is zonder dat daarbij een overnachting plaatsvindt. Niet inbegrepen zijn bezoek aan familie en kennissen en dagtochten vanuit het buitenland.

In het beleidsplan "Recreatie & toerisme De Wolden" wordt voor de eerste 10 jaar een groei van het aantal dagtochten van 5% voorgesteld. Deze toename wordt grotendeels voorbehouden aan een nog te ontwikkelen middelgrote dagattractie binnen de grenzen van de gemeente. Deze attractie zal zeker niet in het Reestdal komen.

Ook al zijn de gebieden niet vergelijkbaar, toch kunnen we voorzichtig een lokale factor voor het Reestdal (ten opzicht van de gemeente De Wolden) berekenen. Toegepast op de groei van het aantal dagtoeristen komen we voor het Reestdal op 2 % per jaar. Dit zijn dan ca. 1250 dagtochten op jaarbasis. Deze toename is niet van invloed op het gebied.

1.2.2. Visie van de Stichting Het Drentse Landschap op recreatiedruk

HDL heeft een grote verantwoordelijkheid voor het landschap in Drenthe. Die verantwoordelijkheid heeft betrekking op het natuurlandschap, maar ook op de cultuurhistorie. HDL krijgt subsidie van de provincie Drenthe en de rijksoverheid om deze taak uit te voeren en is dus verantwoording schuldig aan de politiek. Daarnaast heeft de Stichting donateurs die natuurlijk in hoge mate geïnteresseerd zijn in wat er met het landschap in Drenthe gebeurt. Om de donateurs te behouden of om nieuwe te winnen

moet HDL rekening houden met de wensen van de mensen. Voor HDL is er een spanningsveld tussen de wensen van (recreërend) publiek en het instandhouden of herstellen van het Drentse cultuur- en natuurlandschap.

Als de cultuurhistorische betekenis van het Reestdal wordt beschouwd, dan gaat het vooral om de daar aanwezige boerderijen en het bijbehorende landgebruik en verkavelingspatroon. Dit aspect laat zich goed combineren met recreatief gebruik. Fietzers en wandelaars kunnen genieten van het landschap en als de stromen niet te groot worden zal er van schade of overlast nauwelijks sprake zijn. De huidige (recreatieve) infrastructuur is ruim voldoende om zelfs nog enige groei in de aantallen recreanten mogelijk te maken.

Ten aanzien van het beheer van natuurgebieden ligt de zaak ingewikkelder. HDL vindt haar verantwoordelijkheid naar de natuur, zowel planten als dieren belangrijker dan de belangen van individuele toeristen. Als er dus gekozen moet worden voor rustgebieden voor dieren of een betredingsverbod ten behoeve van zeldzame plantensoorten dan zal HDL ernaar streven in die gebieden geen mensen toe te laten. Dit betekent niet dat men geen oog heeft voor de recreant en de recreatiesector. Waar mogelijk wordt medegebruik zeker toegestaan en vanuit haar educatieve taak zelfs gestimuleerd. Ruiters kunnen meer schade veroorzaken door het voor fietsers en wandelaars onbruikbaar maken van paden, maar zijn, omdat ze vaak in grotere groepen rijden, ook rustverstoorders. Het is daarom belangrijk zorgvuldig om te gaan met de aanleg van ruiterspaden. Recent is in overleg met vertegenwoordigers van de ruitersport een route in de Wildenberg aangelegd.

In de praktijk betekent dit dat in elk natuurgebied een of meer routes worden aangegeven (met de bekende paarse paaltjes) die mensen de gelegenheid geven het gebied te leren kennen maar tegelijkertijd probeert ze af te leiden van de meest kwetsbare gebieden. In het Reestdal wordt dit principe toegepast op het gebied van de Wildenberg en Takkenhoogte. Er zijn hier door HDL uitgezette routes naast door anderen in overleg met HDL aangegeven wandel- en fietsroutes. De meest verstoring gevoelige gebieden zoals de vochtige hooilanden langs de Reest en het bosgebied van Takkenhoogte (zie artikel Bertil Zoer) worden gemeden. Daarnaast zijn er toch nog talloze paden die door voornamelijk wandelaars worden gebruikt. Drents Landschap is van mening dat de combinatie van officiële routes, tesamen met een groot aantal niet specifiek aangegeven wandelmogelijkheden, betekent dat aanvulling niet nodig is. De in het landinrichtingsplan voorgestelde fietsverbinding door het Rabbingerveld heeft een cultuurhistorische betekenis en is daarom verdedigbaar.

Het belang van zonering

Voor vogels.

Handhaving en versterking van zonering zijn van belang voor broedvogels. Voor alle vogelsoorten geldt dat een zekere mate van rust bepalend is voor het broedsucces. Bijzonder gevoelig voor verstoring zijn vogels die broeden in open gebied. Een wulp of een andere weidevogel die bij elke wandelaar alarmerend op de wieken moet gaan verliest veel energie die niet besteed kan worden aan de verzorging van de kuikens of het uitbroeden van de eieren. Intensivering van het padenpatroon vormt daarom een bedreiging voor het voortplantingssucces. Ook het geschikt maken van, tot nu toe extensief gebruikte (voet)paden en beekovergangen voor intensievere vormen van recreatie (ruiters en fietsers) tast de kwaliteit van het gebied voor de broedvogelstand aan. Bijzonder kwetsbaar in dit opzicht zijn de vochtige beekdalgraslanden langs de Reest. De natte hooilanden langs de Reest zijn als broedgebied van groot belang voor kwetsbare soorten als wulp, grutto*, tureluur, watersnip*, kievit, kwartelkoning* en paapje*. De kwartelkoning zit in de hooilanden langs de Reest, met name aan de westkant van de N 48. Binnen het bosgebied zijn vooral roofvogels als buizerd, wespandief, sperwer en havik en een bodembroeder als

houtsnip bijzonder gevoelig voor toename van recreatieve ontsluiting en een verdere aantasting van de bestaande zonering.

(* = rodelijst soorten)

Voor zoogdieren.

Voor zoogdieren, met name dassen is het van groot belang dat er voldoende rust in het foerageergebied wordt gegarandeerd. Een intensivering van ontsluiting voor recreatief gebruik brengt een versterking van geur- en geluidshinder tot in alle uithoeken van het gebied. Uit het huidige verspreidingspatroon van dassenburchten in vergelijking tot de al bestaande recreatieve infrastructuur is duidelijk af te leiden dat de dieren de meest rustige delen in het gebied opzoeken. Burchten liggen niet in delen van bossen waar veel mensen komen. Ook is het van groot belang dat de dieren zich ongehinderd tussen burcht en fourageergebied kunnen verplaatsen. Dassen hebben de neiging om later uit hun burcht te komen of zelfs een nacht volledig binnen te blijven als ze menselijke verstoring in de directe omgeving waarnemen. Dit verstoort het foerageergedrag en is daarmee van negatieve invloed op de gezondheid van individuele dieren en de vitaliteit van de populatie als geheel. In het gebied HBD-gebied zijn bekende dassenburchten aanwezig.

2. Knelpunten

- De huidige recreatieve ontsluiting van het gebied is niet voor alle doelgroepen optimaal. Voor de plaatselijke bevolking zijn relatief weinig uitloopgebieden. De mogelijkheden voor rondgaande wandelingen zijn beperkt en men moet veelal gebruik maken van verharde wegen die ook door auto's gebruikt worden.
- In en rond de bestaande natuurgebieden is over het algemeen een vrij dichte padenstructuur en er is een groot aantal wandelroutes aanwezig. De samenhang en de zonering kan plaatselijk verbeterd worden.
- Bij de fietsroutes ontbreken er enkele verbindingen. Ook het ontbreken van veilige oversteken over de N48 vormt een obstakel. Binnen het plangebied is er geen veilige oversteek over deze weg.
- Binnen de HBD ligt 1 manege en over de provinciegrens in Overijssel liggen er 2. Op zich zijn er redelijk wat paden voor de ruitersport. De onderlinge samenhang en de verbindingen zijn echter niet geheel duidelijk.
- In het gebied worden grote oppervlaktes grond onttrokken aan de landbouw en ingericht als natuurgebied. Het is belangrijk om voor deze maatregelen draagvlak te creëren in de streek. Door informatievoorziening over de maatregelen ten behoeve van natuurontwikkeling en het toegankelijk maken van deze gebieden kan de weerstand t.o.v. de natuurontwikkelingsprojecten verminderd worden. Hieraan is momenteel nog onvoldoende aandacht besteed.
- Het gebied is rijk aan archeologische en cultuurhistorisch interessante objecten (zie hoofdstuk 6 over Landschap en cultuurhistorie). Een aantal daarvan zou beter onder de aandacht van toeristen kunnen worden gebracht.
- In het gebied zijn geen herkenbare startpunten (parkeerplaatsen) voor fiets- en wandeltochten waardoor er weinig mogelijkheden zijn om de recreatieve druk te zoneren en de bezoekers te informeren over het (natuur-)gebied. Er zijn onvoldoende mogelijkheden voor regulering en terugdringing van rustversturende factoren in natuurgebieden, bijv. door auto's te weren en/of door aanpassing van de ontsluiting.

3. Doelstellingen

Gezien het bovenstaande zijn er geen grootschalige ontwikkelingen voor dit gebied gepland of gewenst. Het gaat in dit gebied vooral om behoud, herstel of ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden. Andere doeleinden, waaronder recreatieve, zijn alleen aanvaardbaar voor zover deze verenigbaar zijn met of ten dienste staan van de natuurdoelstelling. Recreatief medegebruik is mogelijk voor zover dit past binnen de doelstelling van natuurbehoud. Binnen dit kader van recreatief medegebruik zijn de volgende doelstellingen benoemd:

- Uitbreiding van de mogelijkheden voor de dorpsbewoners voor het maken van dorpsommetjes.
- Het aanleggen van de ontbrekende schakels in de fietsverbindingen.
- Het behoud van de wandelmogelijkheden in en rond de natuurgebieden. Waar mogelijk de samenhang zichtbaar maken en waar nodig zonering aanbrengen.
- Veilige passage van de N 48.
- Uitbreiding van de mogelijkheden voor de ruitersport (samenhang creëren).
- Het verhogen van de recreatieve belevingswaarde van het gebied waarmee het draagvlak voor natuurontwikkeling wordt verhoogd.
- Regulering en terugdringing rustversturende factoren in natuurgebieden, en informatievoorziening voor bezoekers over het (natuur-)gebied.
- Archeologische objecten onder de aandacht brengen.

Op de bijgevoegde kaart wordt een overzicht gegeven van de bestaande en de nieuw te realiseren recreatieve voorzieningen.

4. Maatregelen

4.1. Uitbreiding van de mogelijkheden voor fietsen en wandelen

De Landinrichtingscommissie heeft verschillende keuzes voor een padenstructuur in kaart gebracht. Ze verschillen van elkaar wat betreft de dichtheid van het netwerk; intensief met vrij veel paden in het *Voorkeursalternatief* of extensief met relatief weinig paden in het *MMA* en *alternatief 3*. Daarnaast is er een verschil in het al of niet doorsnijden van natuurgebieden. In het *voorkeursalternatief* zijn er meer paden in en door natuurgebieden voorgesteld dan in het *MMA* en *alt. 3*. In het *MMA* worden er zo min mogelijk nieuwe paden in en door natuurgebieden voorgesteld. De bestaande routes blijven wel in alle gevallen toegankelijk.

De aan te leggen fietspaden passen binnen het "Fietspadenplan" van de gemeente.

Uitbreiding van de mogelijkheden voor fietsen en wandelen, de verschillen tussen de alternatieven op een rij.

	Voorkeursalternatief	MMA	Alternatief 3
Dorpsommetjes:			
-Fort, Bloemberg, Pieperij	-Relatief veel wandelvoorzieningen; 2 nieuwe oversteken over RWL	-Alleen wandelpad in directe omgeving Fort; geen oversteken	-Beperkte wandelvoorzieningen; geen oversteken
-Linde, Vuile Riete	-Wandelmogelijkheden over schouwpaden	-Geen nieuwe wandelmogelijkheden vanuit de dorpen	-Geen nieuwe wandelmogelijkheden vanuit de dorpen
-omgeving Droghteropslagen	-Geen verschil tussen de alternatieven	-Geen verschil tussen de alternatieven	-Geen verschil tussen de alternatieven

	Voorkeursalternatief	MMA	Alternatief 3
Fietspaden: -Fietspad door Takkenhoogte/Meeuwenveen -Fietspad over Jaagpad nabij Fort -Fietspad tussen Ommerweg en Meeuwenweg en fietspad door Rabbingerveld -Fietspaden nabij Drogteropslagen en langs Linderweg	Ja Ja Geen verschil tussen de alternatieven Geen verschil tussen de alternatieven	Nee Nee Geen verschil tussen de alternatieven Geen verschil tussen de alternatieven	Ja Nee Geen verschil tussen de alternatieven Geen verschil tussen de alternatieven
Wandelen in en om natuurgebieden: -Te herstellen wandelpad nabij de Wildenberg -Rondwandeling over Jodenvonder, zonder oversteek N 48 -Wandelpad langs zuidrand Paardelanden	Voor alle maatregelen is geen verschil tussen de alternatieven.	Voor alle maatregelen is geen verschil tussen de alternatieven.	Voor alle maatregelen is geen verschil tussen de alternatieven.
Parkeerplaatsen: -Parkeerplaatsen omgeving Wildenberg -Parkeerplaats nabij Paardelanden	2 stuks, één aan west- en één aan oostkant Geen verschil tussen de alternatieven	2 stuks, één aan west- en één aan oostkant	1 iets grotere aan westkant

Dorpsommetjes

Voor de plaatselijke bevolking zijn er vooral rondwandelmogelijkheden vanuit de dorp-kernen voorzien. De verschillen komen met name tot uiting in de omgeving van Fort, Bloemberg en Pieperij. De commissie kiest hier in het *voorkeursalternatief* voor een vrij intensief padennet, dat aansluit op de ideeën die in samenspraak met de BOKD zijn ontwikkeld. In het *MMA* is in dit deelgebied alleen een nieuwe rondwandelmogelijkheid vanuit Fort voorzien en komen er geen oversteken voor wandelaars over de Reestvervangende Leiding. Deze oversteken blijven in *alternatief 3* eveneens achterwege. Vanuit Linde en vanuit Vuile Riete zijn in het *voorkeursalternatief* wandelmogelijkheden voorzien over de onderhoudspaden langs de Vogelzangse Wijk en de Koekoeksloop. In het *MMA* worden hiervoor geen voorzieningen getroffen. Voor de omgeving van Drogteropslagen verschillen de alternatieven niet wat betreft de voorgestelde paden.

Fietspaden

Voor de fietspaden gaat het vooral om verbindingen die aansluiten op doorgaande routes ten noorden van het herinrichtingsgebied (in de ruilverkavelingen Zuidwolde-Noord en Beneden Egge) en in Overijssel. De fietspaden vanuit Fort (parallel aan de 't Holweg) en door Takkenhoogte-Meeuwenveen, die in het *voorkeursalternatief* zijn gepland, ontbreken in het *MMA*. Ook *alternatief 3* voorziet in minder fietspaden in dit deelgebied. Het fietspad vanuit Fort is in dit alternatief evenmin opgenomen, het fietspad door Takkenhoogte-Meeuwenveen daarentegen wél.

In alle alternatieven is een fietspad langs de Linderdijk voorzien (waarmee het behoud van de markengrens is verzekerd, zie hoofdstuk 6) en een recreatief fietspad langs een deel van de Linderweg. Verder komt er een fietsverbinding tussen de Meeuwenweg en de Ommerweg (het tracé van dit pad is afhankelijk van de toedelingsmogelijkheden).

Wandelen in en rond natuurgebieden

Zoals reeds gesteld is er sprake van een vrij dichte padenstructuur in en rond de bestaande natuurgebieden. Bovendien zijn er al vrij veel bestaande wandelroutes. In deze

terreinen is uitbreiding van de wandelpaden dan ook niet noodzakelijk of gewenst. De bestaande wandelroute vanaf de Paardelanden over de Jodenvonder, als schakel in een route die gedeeltelijk via bestaande wegen in Overijssel loopt, wordt aangepast, zodat er geen oversteek over de N 48 meer nodig is; men kan aan de oostkant van de N 48 in noordelijke richting terugwandelen. Om deze wandeling mogelijk te maken zal de historische oversteekplaats, het Jodenvonder (onderdeel uit een kerkenpad) een opknapbeurt krijgen. In deze omgeving is ook één nieuw wandelpad voorzien, op de rand van het beekdal aan de zuidkant van het gebied de Paardelanden. In het beekdal zal een uitbreiding van het natuurgebied plaatsvinden. Met dit wandelpad worden de mogelijkheden vergroot om een rondwandeling te maken langs het Reestdal. Zonodig worden ook enkele oversteken over de Reest verbeterd.

Nabij Wildenberg/Meeuwenveen worden parkeerplaatsen aangelegd om het parkeren te reguleren. Bij deze parkeerplaatsen zal informatie gegeven worden over de wandelmogelijkheden in het betreffende natuurgebied. De samenhang in de padenstructuur wordt duidelijk en het is gemakkelijker om de toeristen te begeleiden, waardoor zonering mogelijk wordt.

Nabij het "stergebied" de Paardelanden is ook een parkeerplaats voorzien. Deze kan een vergelijkbare functie krijgen.

Overgang N 48

De maatregelen rond de N48 worden besproken in hoofdstuk 8 (verkeer).

4.2. Uitbreiding van de mogelijkheden voor de ruitersport

Er is een ruiterroute gepland over de Linderdijk. Hiervoor moet het bestaande zandcunet worden verbeterd. Deze route sluit aan op het ruitetracé langs de Linderweg dat in de RAK Zuidwolde-Noord en Beneden Egge is opgenomen, en wordt daarmee een schakel in de route Zuidwolde–Slagharen. Hiervoor zijn geen alternatieven ontwikkeld.

Zuidelijk van het plangebied liggen in Overijssel 2 maneges die ook gebruik van het gebied maken. Recentelijk heeft HDL in haar gebieden in overleg met de ruitersport een ruiterspad aangelegd. HDL is geen voorstander van een intensieve ruiterspadenstructuur in haar gebieden i.v.m. verstoring.

Er zal aandacht besteed worden aan de bewegwijzering en de samenhang van de ruiterroutes. Er wordt aan gedacht om ook voor dit gebied de bewegwijzering middels "Paardenstoelen" vorm te geven. Dit is een Drents netwerk van routes waarbij op knooppunten nummers zijn aangegeven die corresponderen met een nummering in een boekje. De gebruiker kan zelf zijn route bepalen.

4.3. Het verhogen van de recreatieve belevingswaarde van het gebied waarmee het draagvlak voor natuurontwikkeling wordt verhoogd.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat door het aanleggen van extra wandelvoorzieningen en het realiseren van ontbrekende verbindingen in de fietspadenstructuur de recreatieve belevingswaarde wordt verhoogd. Door het aanbrengen van informatieborden bij de parkeerplaatsen krijgen bezoekers meer overzicht en inzicht en daardoor meer kennis en begrip voor de natuurontwikkelingsprojecten, waardoor het draagvlak vergroot kan worden. Bestaande natuurgebieden blijven toegankelijk en in de Paardelanden komt een mogelijkheid om het gebied te verkennen door de realisering van een nieuw pad/route. Op verschillende plaatsen kan men het beekdal dwars doorsteken, zowel op de fiets als ook te voet, zodat men de gradiënten optimaal kan beleven. Dit kan bijvoorbeeld ter hoogte van het Rabbingerveld, tussen De Wildenberg en Oud Avereest en nabij het Schrapveen over het Jodenvonder.

Een verhoging van de recreatieve belevingswaarde kan gepaard gaan met een toename in mobiliteit. Om ongewenste druk te voorkomen, verdient het wellicht aanbeveling de

mobiliteit te sturen door gerichte ontsluiting en door zonering van de recreatie. Dit onderwerp komt bij het volgende punt aan de orde.

4.4. Regulering en terugdringing rustversturende factoren in natuurgebieden en informatievoorziening voor bezoekers.

Zoals al eerder in de tekst is aangegeven is het gewenst om een zonering in het gebied aan te brengen. Door ontsluitings- en inrichtingsmaatregelen toe te spitsen op verschillende doelgroepen (extensieve, intensieve recreatie) kunnen ongewenste effecten van recreatie op natuur en landbouw worden voorkomen. De gemeente De Wolden heeft in haar Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan de hiërarchische wegenstructuur vastgelegd (stroomwegen en kavelontsluitingswegen). In aansluiting hierop zijn in het plan voor de RAK Zuidwolde-Noord / Beneden Egge transferia opgenomen. Dit zijn parkeerplaatsen direct langs de snelweg vanwaar men per fiets het gebied verder kan verkennen. Verder wordt getracht om geen onnodige autobewegingen in en rond de natuurterreinen te laten plaatsvinden. Aan de buitenrand van de (nieuwe) natuurterreinen worden parkeerplaatsen voorgesteld, vanwaar men te voet het gebied kan verkennen. Aan de rand van het "stergebied" de Paardelanden wordt één parkeerplaats aangelegd voor enkele auto's. In de omgeving Paardelanden is een nieuwe wandelroute voorgesteld in/op de rand van het natuurgebied, om zo een optimale beleving van het gebied mogelijk te maken. In de omgeving Meeuwenveen/Wildenberg zijn geen nieuwe paden en/of routes in het plan opgenomen, omdat hier reeds voldoende routes en paden aanwezig zijn. Wel worden hier 2 parkeerplaatsen voorgesteld; aan beide zijden van het natuurgebied één. Het gaat hierbij vooral om het bieden van parkeermogelijkheden van auto's die momenteel verspreid langs de weg geparkeerd worden. Het voordeel van een centrale parkeerplaats is dat er gelegenheid is voor het bieden van informatie over het (natuur)gebied en er een betere geleiding middels wandelroutes mogelijk is. In het *alternatief 3* wordt uitgegaan van 1 centrale parkeerplaats aan de Nieuwe dijk. Deze parkeerplaats zal dan groter moeten worden.

De voorgestelde padenstructuur en de locatie van de parkeerplaatsen resulteren in een zonering van de recreatie in natuurgebieden, zie ook hoofdstuk 4.

Omdat de bestemming van een aantal gebieden verandert, is het gewenst om ook aandacht te besteden aan de inrichting van de wegen en de parkeervoorzieningen. Met name de Nieuwe dijk komt midden in een natuurgebied te liggen. Zowel om landschappelijke redenen als ook om redenen van verstoring voor de natuur is het gewenst om aandacht te besteden aan de inrichting van deze weg. Voor nadere beschrijving zie hoofdstuk 4, Ontsluiting.

Aanvankelijk was de gedachte dat er veel sluipverkeer op deze weg voor komt. Uit recente metingen kan geconcludeerd worden dat dit niet het geval is (zie bijlage 2). Uit de tellingen kan de conclusie getrokken worden dat het vooral bestemmingsverkeer is.

4.5. Archeologische objecten onder de aandacht brengen

Bij de grafheuvels bij Nolde stelt de commissie voor een picknickplaats aan te leggen met een parkeerplaats voor enkele auto's, met bijbehorende voorzieningen. Dit betreft een kleinschalige voorziening die vooral bedoeld is om het parkeren in de berm te voorkomen. In een later stadium zal bekeken worden of er mogelijkheden zijn voor een wandelroute langs archeologische objecten, een zogeheten TRAP-Route (Toeristisch Recreatief Archeologisch Pad). Dit hangt af van de uitkomsten van het archeologisch onderzoek dat plaatsvindt. Mocht er een dergelijke route ontwikkeld worden dan kan de genoemde parkeerplaats wellicht een extra functie krijgen. In dat geval zal het vergroot worden.

5. Effecten

5.1. Uitbreiding van de mogelijkheden voor fietsen en wandelen *

Wanneer het plan wordt uitgevoerd ontstaan nieuwe mogelijkheden voor rondwandelingen voor de plaatselijke bevolking. Het *voorkeursalternatief* biedt de grootste uitbreiding, maar in de andere alternatieven wordt ook aan de doelstellingen voldaan. In de autonome ontwikkeling zal slechts een deel van de voorgestelde paden worden aangelegd.

In alle 3 de alternatieven wordt een recreatief fietspad aangelegd langs de Linderdijk en langs een deel van de Linderweg. De verkeersveiligheid wordt hierdoor aanmerkelijk vergroot. Ook worden ontbrekende schakels in de fietsverbindingen aangelegd; het *voorkeursalternatief* gaat hierin het verst.

De maatregelen t.b.v. wandelen in en om natuurgebieden verschillen weinig van elkaar. Door het extra wandelpad langs het Reestdal nabij de Paardelanden is ook dit deel van het gebied toegankelijk. De regulering van het parkeren zal een gunstige invloed hebben op de zonering.

Door de aanleg van een ongelijkvloerse kruising (aanleg door derden) voor recreatief gebruik in de N 48 ter hoogte van de Nolderweg zal de veiligheid aanzienlijk verhoogd worden. Een oversteek op deze plaats geeft de mogelijkheid om het Reestgebied meer als één landschappelijke eenheid te ervaren, omdat de Reest in de lengterichting gevolgd kan worden.

5.2. Uitbreiding van de mogelijkheden voor de ruitersport

Er komt een verbetering van de bestaande rutterroute, waarmee een beter gebruik over grotere afstand mogelijk wordt. In de autonome ontwikkeling vindt deze verbetering niet plaats. Bovendien zal er extra aandacht besteed worden aan de samenhang en de bewegwijzering van de paardrijmogelijkheden.

5.3. Het verhogen van de recreatieve belevingswaarde van het gebied waarmee het draagvlak voor natuurontwikkeling wordt verhoogd.

Door een betere ontsluiting en informatievoorziening van het gebied zal het draagvlak voor de natuurontwikkeling toenemen.

5.4. Regulering en terugdringing rustverstorende factoren in natuurgebieden en informatievoorziening voor bezoekers.

De recreatiedruk zal als gevolg van de nieuwe paden binnen het plangebied in geringe mate toenemen. Hierbij dienen de volgende opmerkingen gemaakt te worden. De kleinschaligheid van het gebied blijft behouden. Verwacht wordt dat de voetpaden ook op kleinschalige wijze gebruikt zullen worden. Door het reguleren van het parkeren aan de buitenrand van de natuurterreinen kunnen de bezoekers beter begeleid worden. De kwetsbare gebieden zullen geen negatieve gevolgen van de geringe toename ondervinden. De geplande fietspaden door natuurgebieden zijn min of meer haaks op de ligging van het Reestdal geprojecteerd, waardoor de druk op deze kwetsbare delen van het gebied zo klein mogelijk is, terwijl de belevingswaarde optimaal is. Door het ontbreken van grootschalige verblijfsrecreatie in het plangebied, is de recreatiedruk niet groot.

5.5. Archeologische objecten onder de aandacht brengen

Dit doel wordt door de planmaatregelen bereikt. In de autonome ontwikkeling wordt geen voorziening getroffen.

5.6. Economische effecten

Met behulp van een rekenmodel voor de toeristische sector (ZKA/RECRON IMPACTMODEL) is een indicatie gegeven van het economische effect van het toerisme in het gebied. Daar het plangebied nogal klein is en er uitgegaan wordt van algemene bezettingsgraden (Drenthe) en Nederlandse kentallen, moeten de uitkomsten met de nodige voorzichtigheid worden behandeld. Er is een berekening gemaakt voor de huidige situatie, de toename als gevolg van de autonome ontwikkelingen, de extra toename als gevolg van de herinrichting en de eindsituatie.

	Huidige situatie	autonome groei	groei herinrichting	uiteindelijke situatie
Totale besteding in Euro's	700.000	250.000	150.000	1.100.000
Werkgelegenheid				
Fte direct	7	3	1	11
Fte indirect	2	1	1	4

5.7. Leefbaarheid

De leefbaarheid als gevolg van de herinrichting zal in economische zin slechts in geringe mate toenemen binnen het plangebied. Zie ook economische effecten. De leefbaarheid in de zin van het recreatief gebruik van het landschap zal daarentegen wel toenemen. Door de aanleg van wandel- en fietspaden en recreatieve voorzieningen in de omgeving van de dorpen Fort, Linde en Drogteropslagen zal de beleving van het landschap en het recreatieve gebruik door de plaatselijke bevolking toenemen. Door de aanleg van verbindingen zal de ontsluiting van het gebied ook voor de plaatselijke fietser toenemen. In het plan wordt op gepaste wijze de ontsluiting van het Reestdal verhoogd. Het gebied kan hierdoor beter worden verkend waardoor het draagvlak voor de natuur zal toenemen. Verder zal door de aanleg van de verkeersfietspaden langs de Ommerweg, de Reestweg en de Linderveldweg, alsmede de recreatieve route langs een deel van de Linderweg, de veiligheid en dus ook aan de leefbaarheid van de streek toenemen. Behoudens de verkeersfietspaden, zullen de voorgestelde voorzieningen en infrastructuur moeilijker of zelfs in het geheel niet gerealiseerd worden zonder herinrichting van het gebied.

5.8. Samenvatting effecten.

	Autonome ontwikkeling	Voorkeurs-alternatief	Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)	Alternatief 3
Uitbreiding mogelijkheden dorpsommetjes	0/+	++	+	+
Aanleg ontbrekende schakels fietsverbindingen	0	++	+	+
Zichtbaar maken samenhang wandelpaden in en rond natuurgebieden en zonering aanbrengen	0/+	++	++	++
Uitbreiding mogelijkheden ruitersport	0/+	+	+	+
Verhogen recreatieve belevingswaarde en draagvlak voor natuurontwikkeling	0	++	++	++
Regulering en terugdringing rustverstorende factoren in natuurgebieden en informatievoorziening bezoekers	0/+	++	++	++
Aandacht archeologische objecten	0	++	++	++
Economische effecten	0	+	+	+
Leefbaarheid	0/+	++	++	++

++ doelstelling nagenoeg bereikt
+ doelstelling gedeeltelijk bereikt
0 geen verandering

Bijlagen

Lijst met activiteiten (zoveel mogelijk toegespitst op het Reestdal)

April 2003

Gemeente De Wolden in samenwerking met het Toeristisch Platform De Wolden en het Toeristisch Recreatief werkveld (ondernemers e.d.).

Het Recreatieschap Drenthe is een overkoepelend orgaan op het gebied van recreatie en toerisme voor de 12 gemeenten in Drenthe, met de volgende doelstellingen:

- Creëren van meer samenhang binnen het toeristisch werkveld
- Bevorderen van een samenhangend recreatief toeristisch product Reestdal
- Ontwikkelen aanbod kleinschalige attracties passend in het concept DrentsLandleven en Kom op verhaal in Drenthe
- Ontwikkelen van themaroutes
- Knelpunten in toeristische infrastructuur oplossen
- Huidige toeristische infrastructuur onderhouden

Werkgroep Recreatie en Toerisme gebiedsgericht beleid 'Samen over de Reest'.

Onder de naam Samen over de Reest is in het voorjaar 2002 de grensoverschrijdende integrale aanpak van het Reestgebied opgestart (dit gebied is groter dan alleen het Reestdal, zo beslaat het aan de Drentse kant bijna de gehele voormalige gemeente Zuidwolde). Het project wordt uitgevoerd in het kader van de Regiovisie Zuid-Drenthe, Noord Overijssel. De doelstelling is:

- Via een interactief proces tussen partners in het gebied komen tot vitalisering van het plattelandsgebied rondom de Reest, door samenhang en versnelling aan te brengen in de plannen die voor het gebied gemaakt zijn op het terrein van natuur, landbouw, landschap, milieu, water en recreatie en toerisme.

Er zijn (najaar 2002) drie werkgroepen ingesteld die een voorzet maken voor een integrale gebiedsvisie. De werkgroep "Landbouw, Natuur & Water", de werkgroep "Cultuurhistorie & Landschap" en de werkgroep "Recreatie & Toerisme". De voorlopige doelstelling van de laatstgenoemde werkgroep is:

- Het ontwikkelen van recreatief toeristische bedrijvigheid en nieuwe recreatieve mogelijkheden in relatie tot de natuurlijke draagkracht van het gebied. De samenhang in product van 'het Drentse en het Overijsselse' is daarbij uitgangspunt: 'eenheid in verscheidenheid'.

Noord Nederlands Bureau voor Toerisme (NNBT)

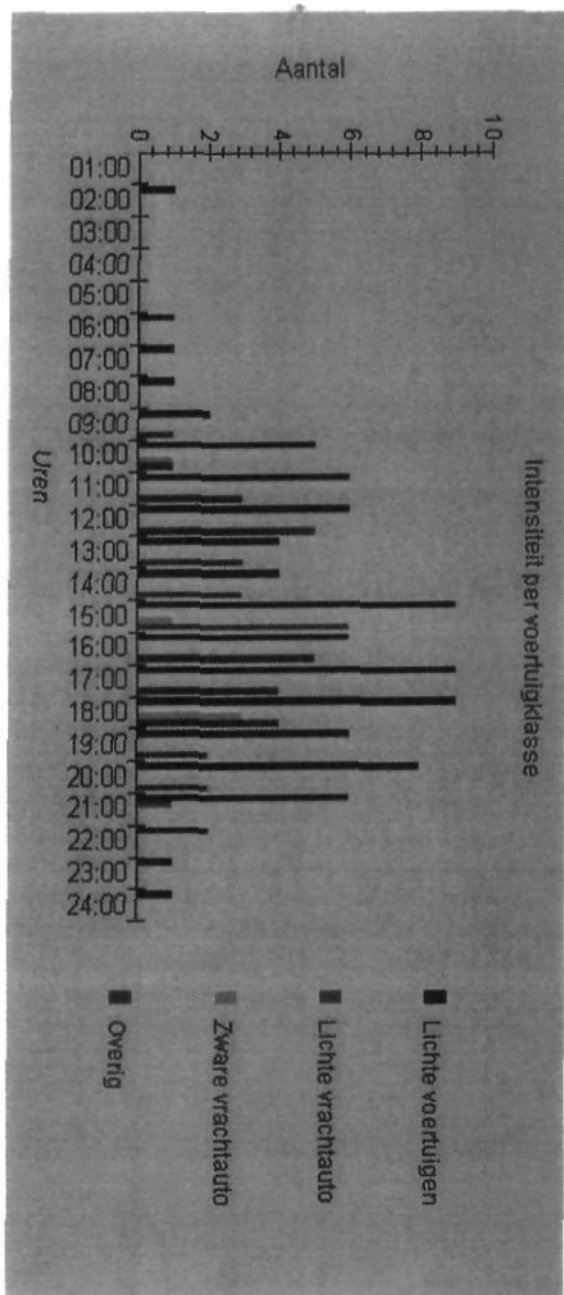
- Promotie van Noord Nederland. Hierbij worden de 3 noordelijke provincies afzonderlijk op de toeristische kaart gezet.
- Promotie via internet / beurzen / free publicity
- Uitvoering geven aan project DrentsLandleven
- Uitvoering geven aan project Cultuurschatten van Drenthe

Regio VVV i.o. (NB de vorming van een regio VVV wordt in 2003 afgerond)

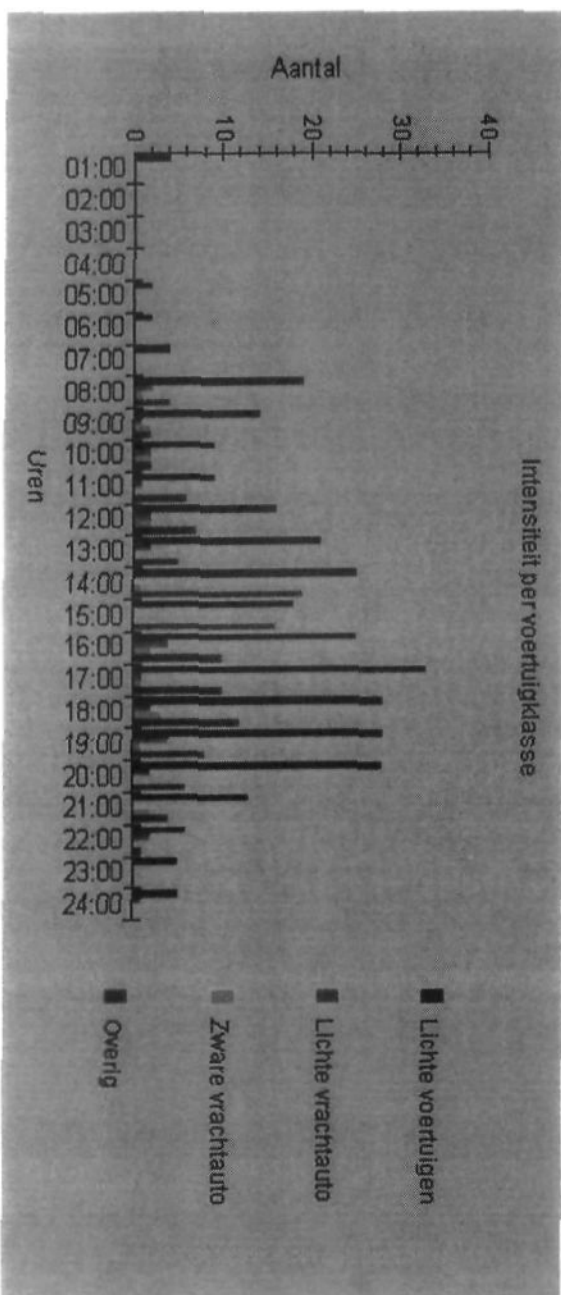
- Promotie van Zuidwest Drenthe waarbij het gebied Reestdal aandacht krijgt
- Promotie via internet (in samenwerking met NNBT).

OVERZICHT RESULTATEN VERKEERSMETINGEN

MEEUWENWEG

NIEUWE DIJK

Veeningen

Fort

B R

B ▲

Lutten-Oever

B ■

B

Oud-Avereest

Schottershuizen

H

R H

Nolde

DEDEMSVAART

- B bed and breakfast
- groepsverblijf
- H hotel
- ▲ minicamping
- R restaurant/lunchroom
- ⊕ ongelijkvl oversteek N48
- ⊕ oversteek N48 vervallen
- 🐎 manege

Nieuwe paden deels in het plan voor
RAK Zuidwolde Noord/Beneden Egge:

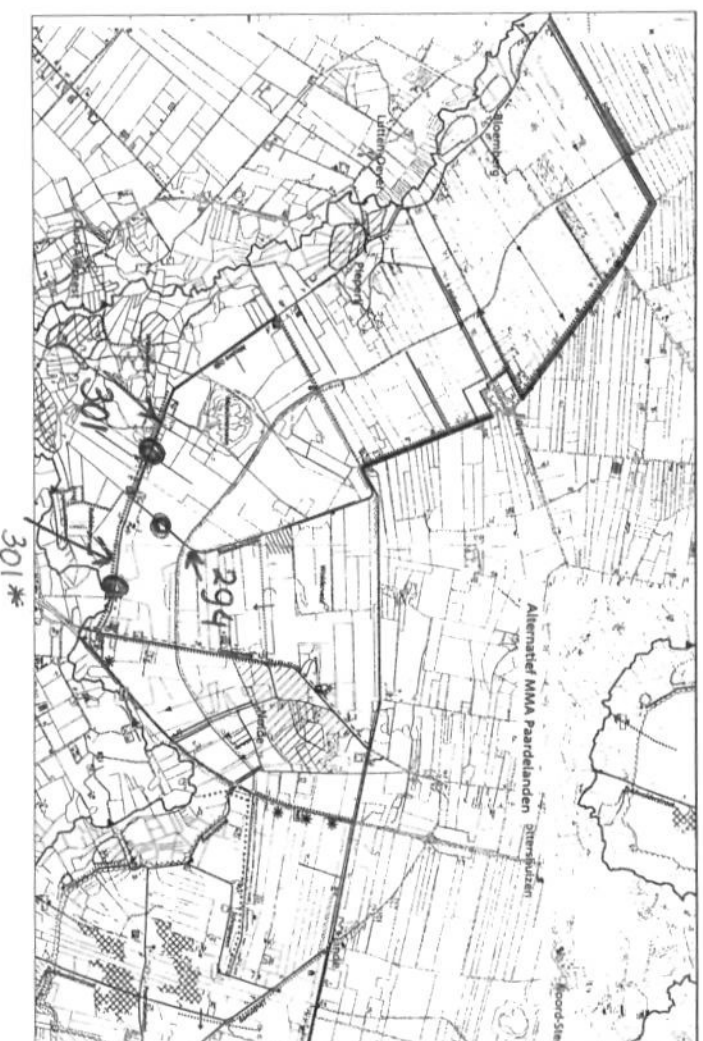
- nieuw fiets-/ruiterpad
- nieuw fietspad
- - - verkeersfietspad
- nieuw wandelpad
- - - wandelpad op schouwpad

- fietsroutes
- lange afstand wandelroute
- wandelroutes overig
- huifkarroute en/of ruiterroute

- wegen
- waterlopen

AFDELING OPENBARE WERKEN

toelichting begrippen

- *stroomfunctie: wegvakken die een schakel vormen in het wegennet. Het verkeer is te kwantificeren als doorgaand verkeer voor dat wegvak.
 *erffunctie: het verwerken van voornamelijk verkeer met een herkomst of een bestemming aan het betreffende wegvak.

kengetallen verkeersmetingen

- wkgem: *gemiddelde dagintensiteit
 wrkgem: *gemiddelde werkdagintensiteit
 vracht: *intensiteit per dag, vrachtverkeer
 fiets: *intensiteit per dag, fietsverkeer
 Vlim: *geldende snelheidslimiet
 V85: *berekende snelheid in km/h, welke 85% van het verkeer niet overschrijdt
 Vgem: *gemiddelde snelheid in km/h (V50)
 jrmnd: *jaar, maand, datum van de meting

intensiteiten

- *wegen met voornamelijk een verkeers-/stroomfunctie
 *belangrijke verkeersfunctie (mvt/dag) >4000
 *middelmatische verkeersfunctie 2000-4000
 *wegen met voornamelijk een verblijfs-/erffunctie
 *geringe verkeersfunctie (mvt/dag) <2000

snelheden

- bubekom bibekom
 *wegen met voornamelijk een verkeers-/stroomfunctie
 *hoge snelheid V85 (km/h) >80 >50
 *middelmatische snelheid V85 (km/h) 50-80 30-50
 *wegen met voornamelijk een verblijfs-/erffunctie
 *lage snelheid V85 (km/h) <60 <30

wegnr	wegnaam	plaats	meetpunt	verh type	wrkgem	wkgem	vracht	fiets	Vlim	V85	Vgem	jrmnd
0294	Meeuwenweg	Fort	Fort - Nieuwe Dijk	asfalt	136	136	6	39	80	75	60	200208
0301	Nieuwe Dijk	Fort	Bloemberg - Meeuwenweg	klinkers	601	606	50	133	80	55	49	200208
* 0301	Nieuwe Dijk	Fort	Meeuwenweg - Ommervweg	klinkers	476	476	43	112	80	72	54	200208
ter vergelijk	Ommervweg	Zuidwolde	afslag Linde/NwDijk buik	asfalt	2587	2426	260	136	80	69	55	9911
ter vergelijk	Stapelenweg	de Wijk		asfalt	2283	2192	170	45	80	85	76	9502